

niczym Tewje ze „Skrzypka na dachu” „TRADITION”. I to nieważne, czy zła czy dobra. Tylko najmądrzejsi potrafią dostrzec walory innego punktu widzenia.

Podsumowanie

Krajobraz prawa spółek szybko się zmienia. Wzrastające wyzwania globalizacji wywierają presję na państwa członkowskie, aby otworzyły swoje granice. Mobilność spółek jest teraz popularnym zagadnieniem: spółki łączą się ponad granicami, tworzą oddziały, przedstawicielstwa i spółki zależne w innych państwach członkowskich oraz przejmują lub są przejmowane przez międzynarodowe korporacje, które wprowadzają międzynarodowe standardy organizacji i pracy. W związku z tym rozwój rynku wewnętrznego skłania do nowego myślenia i inicjatyw⁶⁴. Likwidacja barier dzielących rynek wewnętrzny stanowi jeden z głównych celów Unii Europejskiej⁶⁵. Nie powinno być żadnych barier dla wolności przedsiębiorstw w UE do reorganizacji i przekształcenia ich struktury i działalności.

Nie ulega wątpliwości, że fundamentalne zasady prawa UE – interpretowane przez TSUE – mają wpływ na krajowe normy kolizyjne w odniesieniu do prawa spółek⁶⁶. Chociaż w Europie prawo prywatne międzynarodowe regulujące ustrój i funkcjonowanie spółek ma w głównej mierze charakter krajowy. Byłoby wskazane aby zasady wyboru prawa związane z tworzeniem i wykonywaniem działalności miały bardziej charakter europejski, podobnie jak to się dzieje w innych dziedzinach, takich jak np. prawo umów, zgodnie z trendami do tworzenia europejskich zasad wyboru prawa na podstawie TFUE.

Zdzisław Brodecki
Mirosława Myszke-Nowakowska

CLASH OF LEGAL CULTURES IN THE EUROPEAN CONFLICT LAW IN THE CONTEXT OF THE FREEDOM OF ESTABLISHMENT

The increasing economic activity and the integration of markets in the European Union allow more and more companies for cross-border economic activity and cross-border transformation. However, in order to enable companies to restructure successfully across borders and to choose law that best fits their organizational structures and economic

⁶⁴ J.A. Zielińska-Głębocka, *Konkurencja na jednolitym rynku (Competition on the Internal Market)*, [w:] *Konkurencja*, red. Z. Brodecki, Warszawa 2004, p. 58–59.

⁶⁵ A. Opalski, *Europejskie Prawo Spółek*, Warszawa 2010.

⁶⁶ J. Napierała, *Uwagi na temat wykładni prawa krajowego zgodnej z dyrektywami europejskiego prawa spółek*, *Czasopismo Kwartalne Calego Prawa Handlowego, Upadłościowego oraz Rynku Kapitałowego* 2008, z. 3, s. 204.

---

needs, the barriers resulting from different traditions and doctrines of law must be removed as they severely limit the possibility to make quick and effective decisions, reallocate resources or restructure. The existing differences between the national systems of conflict law and regulations concerning the freedom of establishment cause that the effects of cross-border activities are not always transparent and predictable. For this reason, Europe should clearly and explicitly define the relationship between the national rules on company law and the choice of appropriate law which will allow companies for greater mobility both in Europe and outside.